

Stockholms stads övergripande lägesbild med anledning av covid-19

Sammanfattning av veckan 1-5 juni

Ny information från 4-5 juni markeras med NYTT

Omvärld – Smittstatus

- **NYTT:** Totalt finns det cirka 6,6 miljoner bekräftade fall och 391 000 personer har avlidit till följd av covid-19. Den globala utvecklingen av pandemin drivs fortsatt av Nord- och Sydamerika där USA och Brasilien har drabbats hårt. Brasilien går om Italien vad gäller antal avlidna och landet har nu världens tredje högsta andel avlidna efter USA och Storbritannien.
- Flera länder som tidigare hävt restriktioner, bl.a. Sydkorea, upplever en potentiell andra våg samtidigt som flera nya fall rapporteras från exempelvis Indien, Ryssland och Iran.
- Inom Europa har den nedåtgående trenden för antalet bekräftade fall under de senaste veckorna stannat av och liknar nu mer en plåtå. Ett par länder rapporterar dock om vissa positiva trender, däribland det hårt drabbade Spanien som i början av veckan hade två dagar i rad utan några avlidna.
- Forskningstidskriften The Lancet publicerar den största forskningsöversikten hittills kring covid-19. Översikten omfattar 172 studier i 16 länder och understryker också det absolut avgörande i att tvätta händerna ofta och länge. Minst en meters avstånd, munskydd och ögonskydd är andra åtgärder som minskar risken för smittspridningen.
- **NYTT:** I Sverige skiljer sig smittspridningen åt mellan landets regioner där bl.a. Västra Götalandsregionen ser ett kraftigt ökat antal fall. Enligt regionen och Folkhälsomyndigheten beror ökningen på en bred testning.
- **NYTT:** Folkhälsomyndigheten konstaterar att det gällande forskningsläget visar att antikroppar mot covid-19 innebär viss immunitet. Myndigheten är även tydlig med att det råder osäkerhet hur länge immuniteten varar. Finns även andra osäkerhetsfaktorer och nya studier kommer nu göras.
- Folkhälsomyndigheten tror att den nationella ökningen av antalet bekräftade fall beror på en ökad testning. Flertalet av de nya bekräftade fallen har milda symptom och är utanför Stockholmsregionen. Smittspridningens effekter märks först efter ett par veckor, men en oroande trend är att antalet patienter på IVA ökade under förra veckan, däribland i Västra Götaland och i Stockholm, vilket prövar en redan hårt ansträngd vård.

Omvärld – Allmänt

- **NYTT:** Andelen stockholmare som tror att situationen kommer vara bättre om en månad fortsätter att öka, från 57% förra veckan till 64% den 2 juni.
- **NYTT:** Kungliga Vetenskapsakademien varnar för att krisen kan slå hårt mot svensk forskning. Detta då akademins stipendier och bidrag finansieras från aktieutdelningar, vilket väntas minska eller upphöra helt under krisen.
- Samtalen till Mind Självordslinjen ökade med 60 procent i april 2020 jämfört med samma månad förra året.
- Platsdata från Telia visar en ökning vad gäller svenskars resor på minst 500 meter. Ökningen har skett stegvis från vecka 21 och sedan fortsatt under vecka 22. Resandet är dock cirka 15% under rörelsefrekvensen för samma vecka 2019.
- USA:s regering meddelar den 29 maj att landet avbryter alla pågående samarbeten med WHO och lämnar organisationen.
- Under veckan häver flera Europeiska länder tidigare restriktioner. Exempel på detta är att Storbritannien öppnar landets skolor och sportevenemang är nu tillåtna, i Grekland öppnas flera turistattraktioner och i Finland kan landets kulturinstitutioner åter ta emot besökare.

Omvärld – Regering, Riksdag och myndigheter

- **NYTT:** Folkhälsomyndigheten avser att lyfta gällande restriktioner för inrikes resor från och med den 13 juni. Då kan personer som är symptomfria åter resa inom landet. Övriga rekommendationer och lagar gäller fortsatt.
- **NYTT:** Regeringen tillskjuter ytterligare 5,9 miljarder till det tidigare aviserade stöder på 1 miljard för utökade testningar. Arbete pågår för att sluta en överenskommelse med Sveriges kommuner och regioner som bl.a. ska säkerställa att landets regioner får ersättning för att erbjuda alla personer med symptom kostnadsfria tester. Överenskommelsen ska även möjliggöra en ökad smittspårning och antikroppstestning.
- **NYTT:** Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att stödja samordningen av regionernas hälso- och sjukvårdsresurser under sommaren 2020 med anledning av utbrottet av covid-19. En plan för detta ska redovisas i nästa vecka.
- **NYTT:** Regeringen ger Myndigheten för samhällsskydd och beredskap bemyndigande att ansöka om att hysa medicinsk lagerhållning inom ramen för rescEU, en del av EU:s civilskyddsmekanism.
- **NYTT:** Europeiska centralbanken utökar sina obligationsköp inom Pandemic emergency purchase programme med € 600 miljarder till en totalsumma på 1 350 miljarder. Programmet initierades i mars 2020 för att skapa stabilitet på den europeiska finansmarknaden.
- Regeringen meddelar att de innan sommaren kommer fatta beslut om inrättandet av en kommission om hanteringen av covid-19. Målsättningen är att kommissionens arbete inledningsvis bör avgränsas till några utvalda tematiska områden för att exempelvis inte belasta kommuner och regioner under pågående kris.

Omvärld – Regering, Riksdag och myndigheter

- Statliga Konjunkturinstitutets (KI) extramätning av läget hos svenska företag visar att 75% av de tillfrågade tjänsteföretagen har lägre omsättning än för två veckor sedan. Även tillverkningsindustrin rapporterar ett produktionsbortfall de senaste två veckorna på 71%.
- Omkring 550 000 förväntas ansöka till CSN om studiemedel till hösten, en ökning med 100 000 jämfört med 2019.
- Regeringen presenterar en lagrådsremiss för ett omställningsstöd som införs för företag som fått en minskad omsättning till följd av krisen.
- Arbetsförmedlingen rapporterar att det under vecka 22 registreras lägst antal varsel sedan krisen inledes. Under veckan registrerades 1 700 varsel, vilket är dubbelt så många som under en normalvecka.
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap presenterar statistik som visar en generell minskning vad gäller svenskar oro för krisen. Bland annat uppger 47 % att de är oroliga för att sjukvården inte ska kunna ta hand om en själv eller en anhöriga, vilket är de lägst uppmätta siffrorna sedan undersökningens start.
- Pensionsmyndigheten beräknar att inkomstpensionen kommer att minska med 1,5 % under 2021. Myndigheten menar att detta inte kommer drabba de med svagast ekonomi eller de pensionärer som har en hög pension, utan istället de som har en relativt god ekonomi men låg pension. Detta då riksdagen sedan tidigare har beslutat att pensionärer med svag ekonomi ska kompenseras genom garantipensionen och bostadstillägget.
- EU beslutar om förändringar i den s.k. omnibusförordning som bl.a. reglerar körkort, yrkesförarkompetensbevis och bilbesiktning inom unionen. De körkort och yrkesförarkompetensbevis som går ut under perioden 1 februari till 31 augusti 2020 förlängs med sju månader. Detta gäller även de bilbesiktningar som skulle genomförts under samma tidsperiod.

Omvärld – Ekonomi

- **NYTT:** Business Sweden publicerar en rapport som visar hur pandemin stärker en redan befintlig trend där nationer underminerar den fria världshandelsordningen och att detta på sikt kan få negativa effekter för Sveriges välståndsutveckling. Den svenska ekonomin kan här vara särskilt känslig då den är väldigt exportorienterad.
- **NYTT:** Bostadssajtens Hemnets köpbarometer för juni visar att svenska bostadsspekulanter blivit allt mindre pessimistiska. Tidigare var andelen som trodde på sjunkande priser under en period på sex månader i majoritet (52%) men har nu sjunkit till 46%.
- **NYTT:** Ekonomin i Europas länder påverkas av lättade restriktioner, bland annat i Spanien där antalet sysselsatta stiger med 100 000 personer. Det är första gången som det noteras en ökning under pandemin.
- Efter en kraftig nedgång mellan mars och april steg inköpschefsindex för tjänstesektorn något under maj månad. Uppgången var från 39,0 i april till 40,9. Även motsvarande index för tillverkningsindustrin registrerade en uppgång under maj månad.
- Business Region Göteborg presenterar statistik som visar att regionen nu officiellt befinner sig i en lågkonjunktur.
- Siffror från kreditupplysningsbolaget UC visar att antalet konkurser under maj månad var 5% högre än samma månad 2019, vilket kan tyda på en viss stabilisering vad gäller antalet konkurser. Samtidigt gick 54% fler företag inom hotell- och restaurangbranschen i konkurs jämfört med föregående år.

Region Stockholm

Smittstatus Region Stockholm

- **NYTT:** Totalt har 2 136 (+33) personer avlidit.
- Regionen presenterar statistik uppdelat per kommun och stadsdel. Den generella trenden är att ökningstakten går ner i regionen, men att en ökad provtagning medför en ökning vad gäller antalet konstaterade fall. Utvecklingen av andelen smittade har ökat i kommunerna Botkyrka och Upplands-Väsby samt stadsdelarna Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnäck.
- Ett av de laboratorier som bistår regionen med analyskapacitet gällande testning för covid-19 har varit sena i sin inrapportering. Detta medför att antalet konstaterade smittade patienter nu ökar med ytterligare 1 544 bekräftade fall

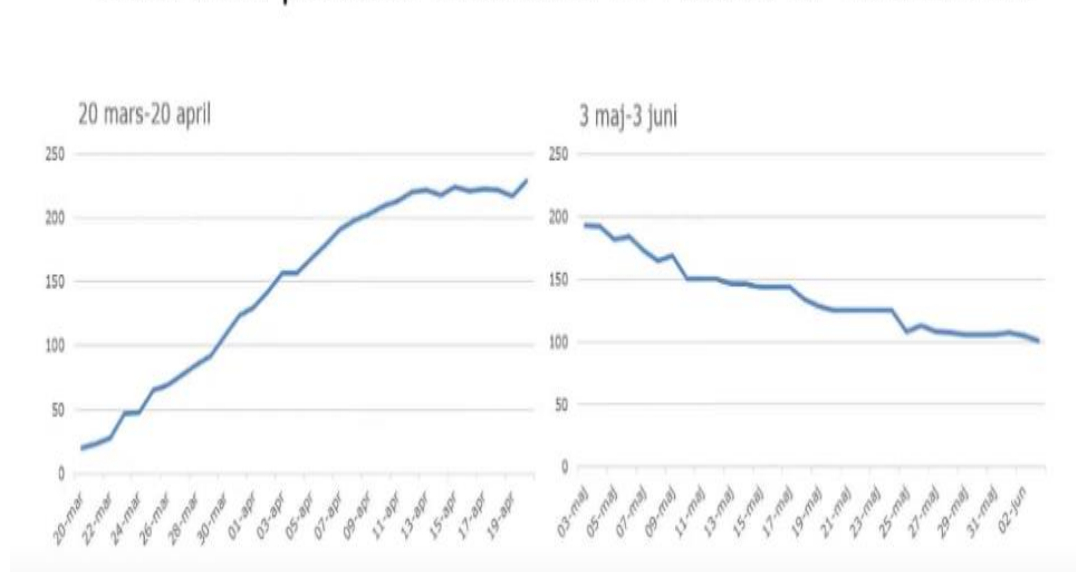
Sjukvård Region Stockholm

- **NYTT:** Den 4 juni fattas beslut om att fältsjukhuset i Älvsjö ska avvecklas omgående. Beslutet fattas då befintliga verksamheter har skalat upp sin kapacitet för att möta nuvarande behov. Material och resurser från sjukhuset kommer att användas i ordinarie verksamhet.
- Karolinska universitetssjukhuset lämnar stabsläget och går tillbaka till ordinarie styrning. Sjukhuset har varit i stabsläge sedan den 12 mars.
- Rätten till sjukresa utvidgas till fler grupper än personer som är 70 år eller äldre. Grupper med förhöjd risk att få en allvarlig form av sjukdomen covid-19 ska ha rätt till sjukresor vid behov av transport till regionfinansierad vård och behandling. Exempel på dessa grupper är personer med intellektuell funktionsnedsättning, fetma eller hjärt- och kärlsjukdom.

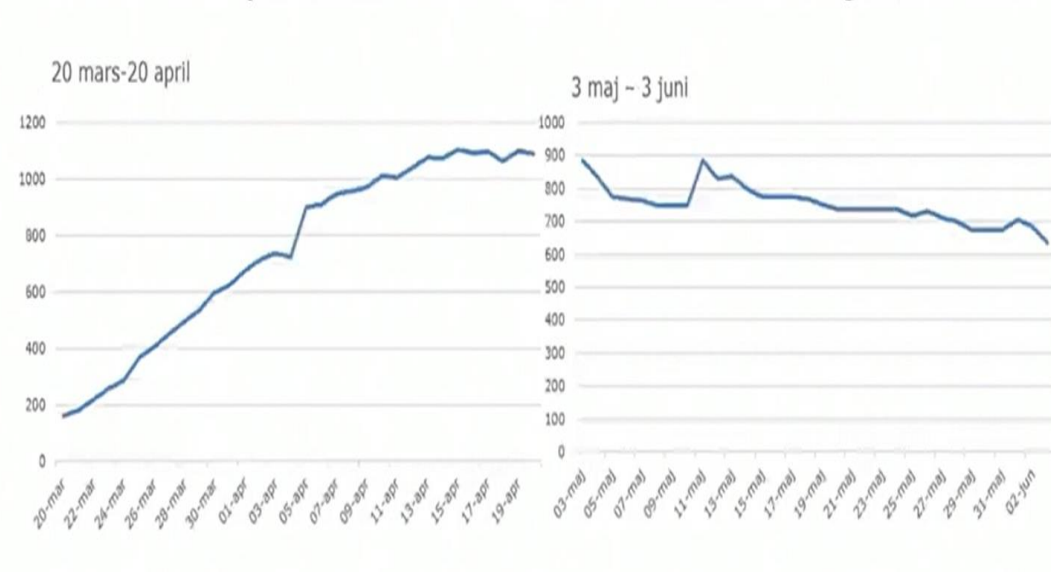
NYTT: Vårdbehovet inom Region Stockholm

Just nu finns det fortfarande lediga intensivvårdsplatser, geriatriska platser och platser inom akutsjukvård. Antalet patienter som har covid-19 och behöver akutvård eller intensivvård vid akutsjukhusen är på en fortsatt hög nivå och minskar inte i den takt som regionen hade önskat. Region Stockholm vädjar därför till stockholmarna att följa gällande restriktioner och rekommendationer.

Totalt antal patienter med covid-19 i behov av intensivvård

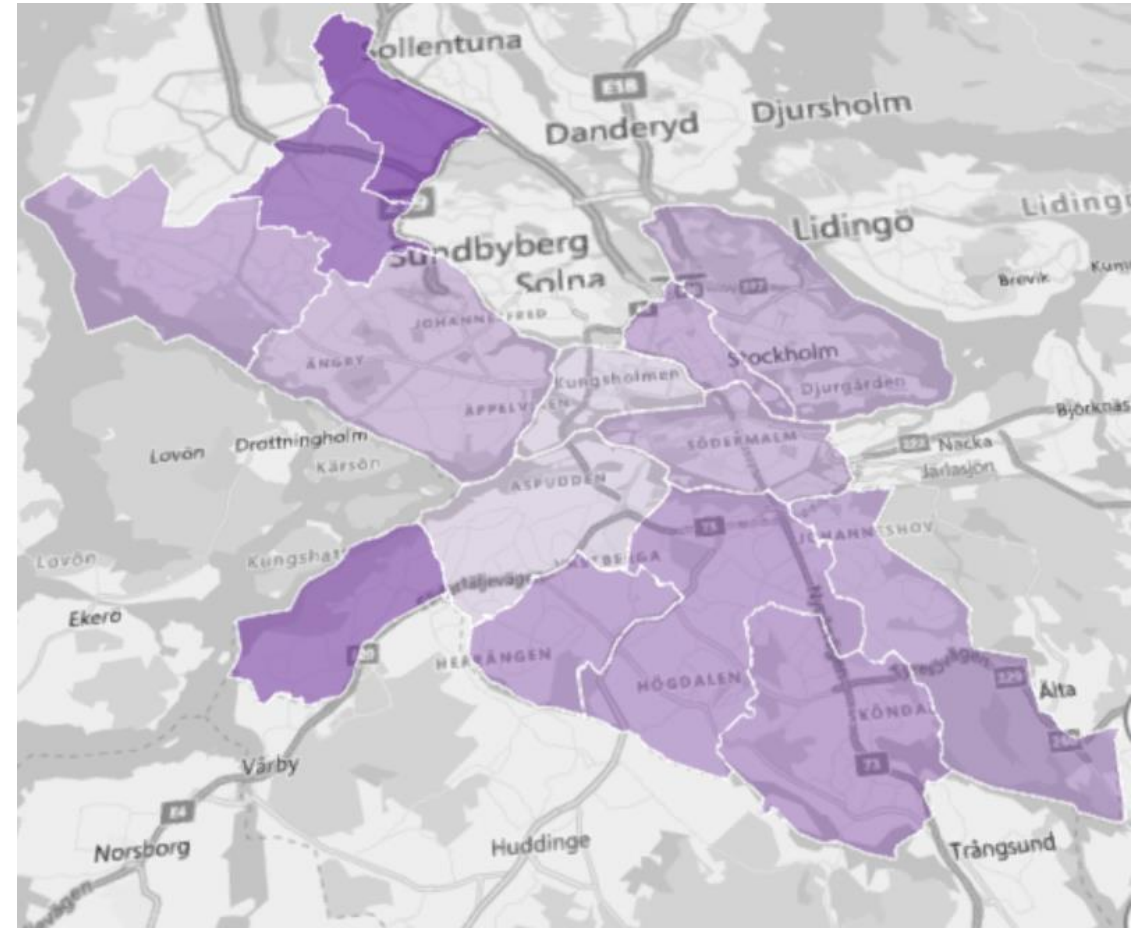
Totalt antal patienter med covid-19 i behov av sjukhusvård

Region Stockholm 20200604

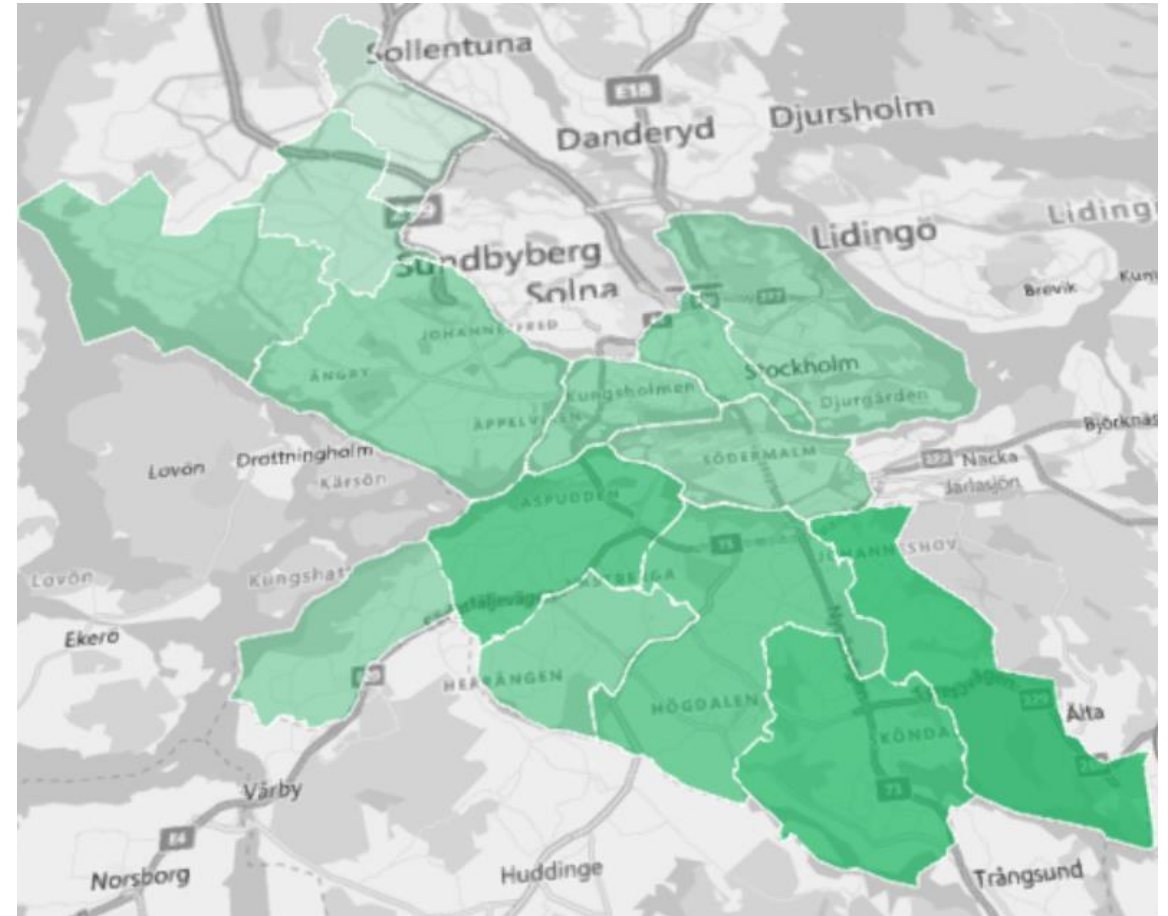
Totalt antal fall per 10 000 invånare

SDO	Vecka 23	Per 10 000 inv v.23
Bromma	349	43
Enskede-Årsta-Vantör	584	57
Farsta	344	58
Hägersten-Liljeholmen	351	39
Hässelby-Vällingby	379	50
Kungsholmen	277	39
Norrmalm	395	50
Rinkeby-Kista	492	96
Skarpnäck	241	52
Skärholmen	294	78
Spånga-Tensta	296	77
Södermalm	578	44
Älvsjö	180	57
Östermalm	356	46
Staden totalt	5116	53

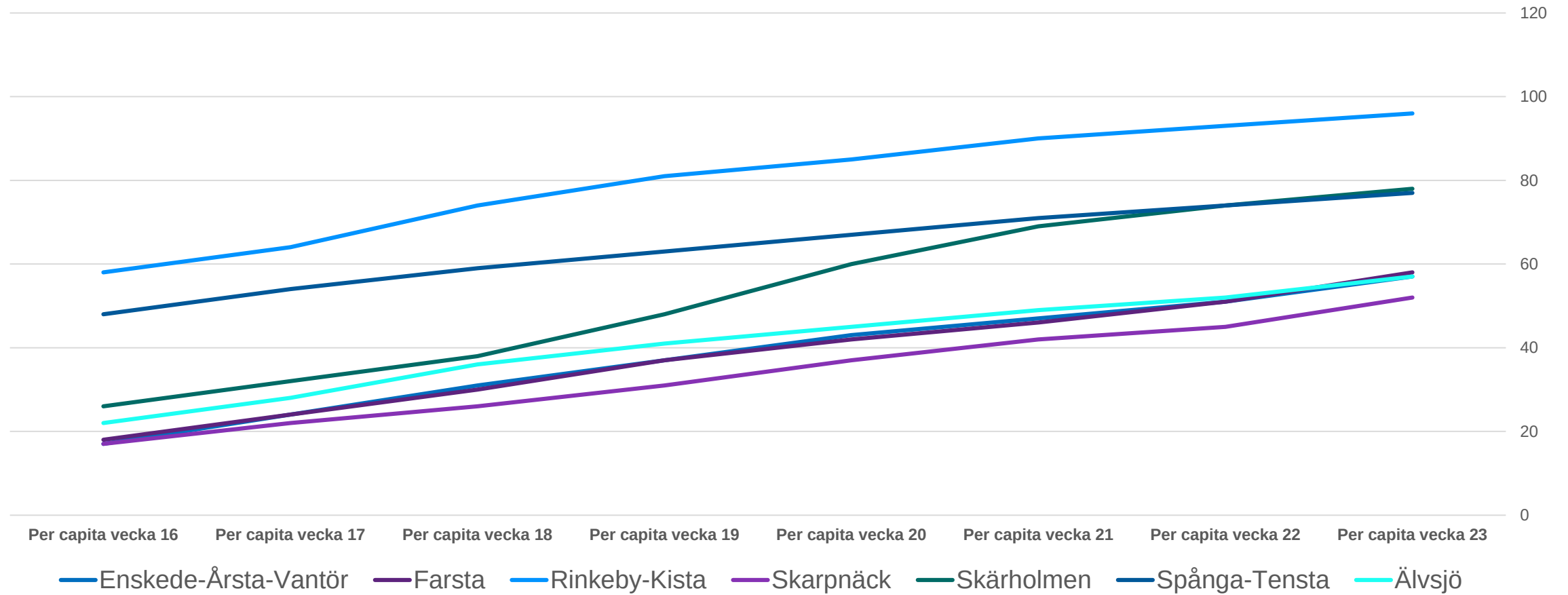
Förändring jämfört med föregående vecka i procent (%)

SDO	Δ 22-23	Δ 22-23 i %
Bromma	24	7%
Enskede-Årsta-Vantör	57	11%
Farsta	41	14%
Hägersten-Liljeholmen	39	13%
Hässelby-Vällingby	22	6%
Kungsholmen	19	7%
Norrmalm	29	8%
Rinkeby-Kista	16	3%
Skarpnäck	31	15%
Skärholmen	17	6%
Spånga-Tensta	12	4%
Södermalm	35	6%
Älvsjö	14	8%
Östermalm	21	6%
Staden totalt	377	8,0%

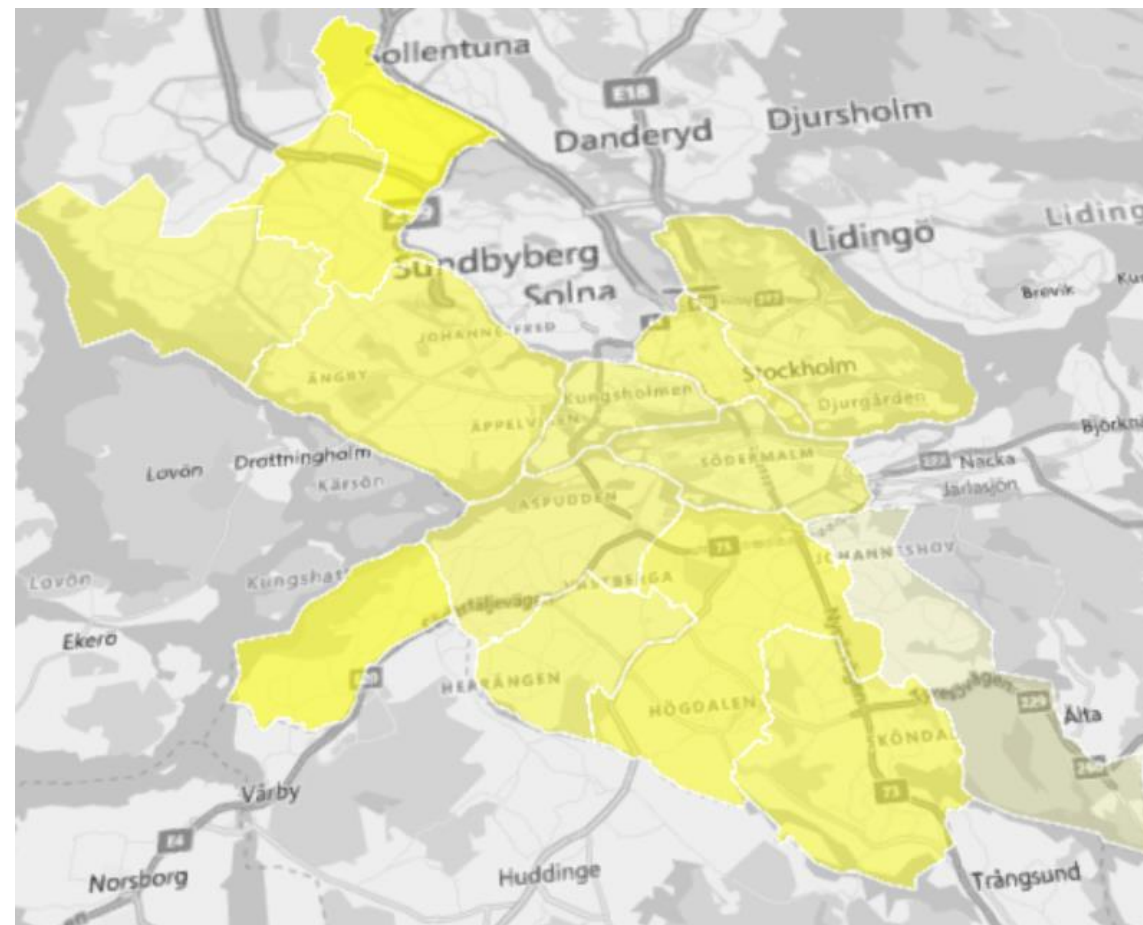
Utveckling antal konstaterat smittade per 10 000 inv

(sju SDN med högst värde v. 23)

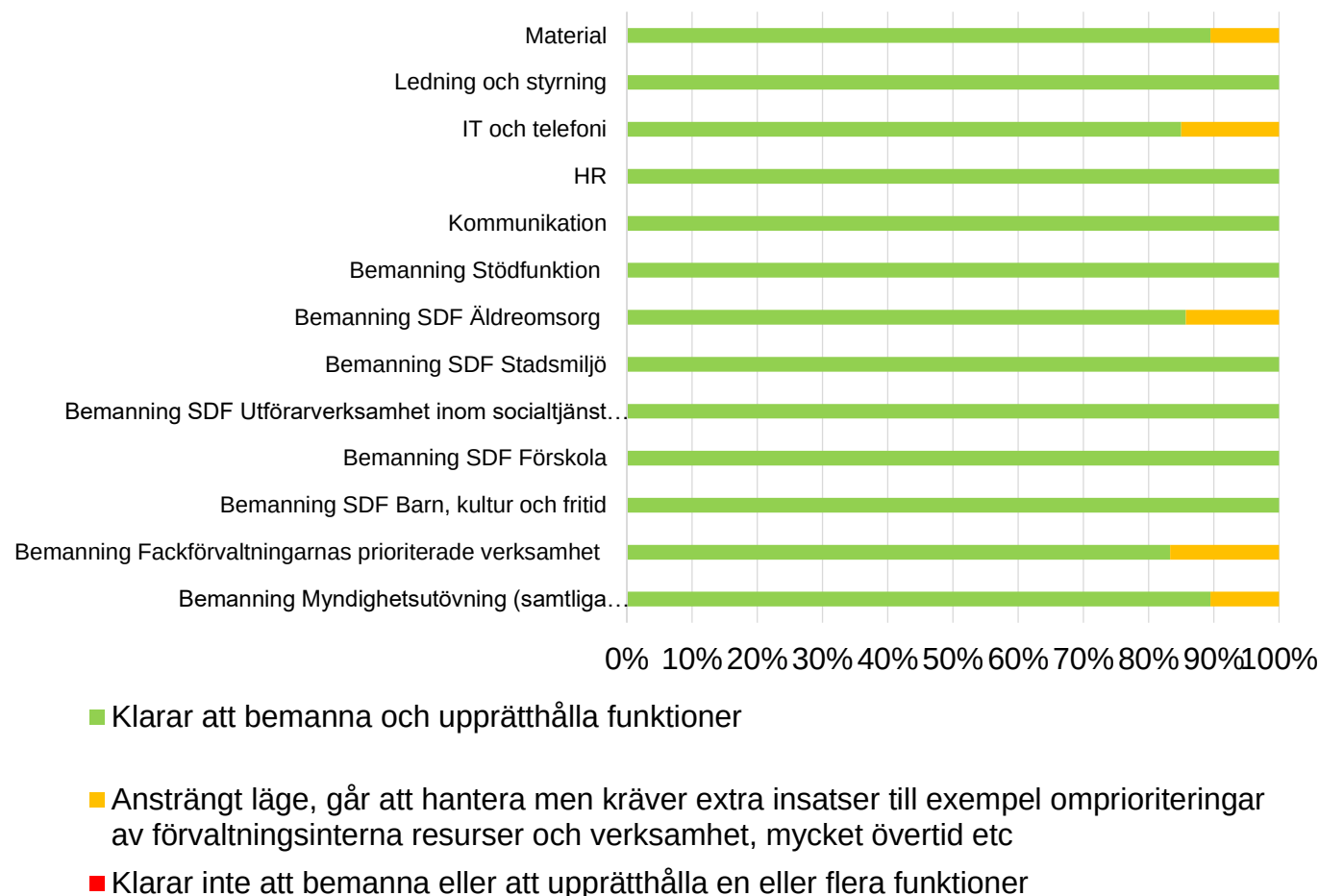
Totalt antal avlidna per 10 000 inv.

SDO	Vecka 23	Per 10 000 inv
Bromma	75	9,3
Enskede-Årsta-Vantör	112	10,9
Farsta	59	10
Hägersten-Liljeholmen	71	7,8
Hässelby-Vällingby	64	8,5
Kungsholmen	55	7,7
Norrmalm	77	9,7
Rinkeby-Kista	85	16,7
Skarpnäck	18	3,9
Skärholmen	49	13,1
Spånga-Tensta	46	12
Södermalm	101	7,7
Älvsjö	28	8,8
Östermalm	66	8,5
Staden totalt	906	9,3

Lägesmätning 2 juni

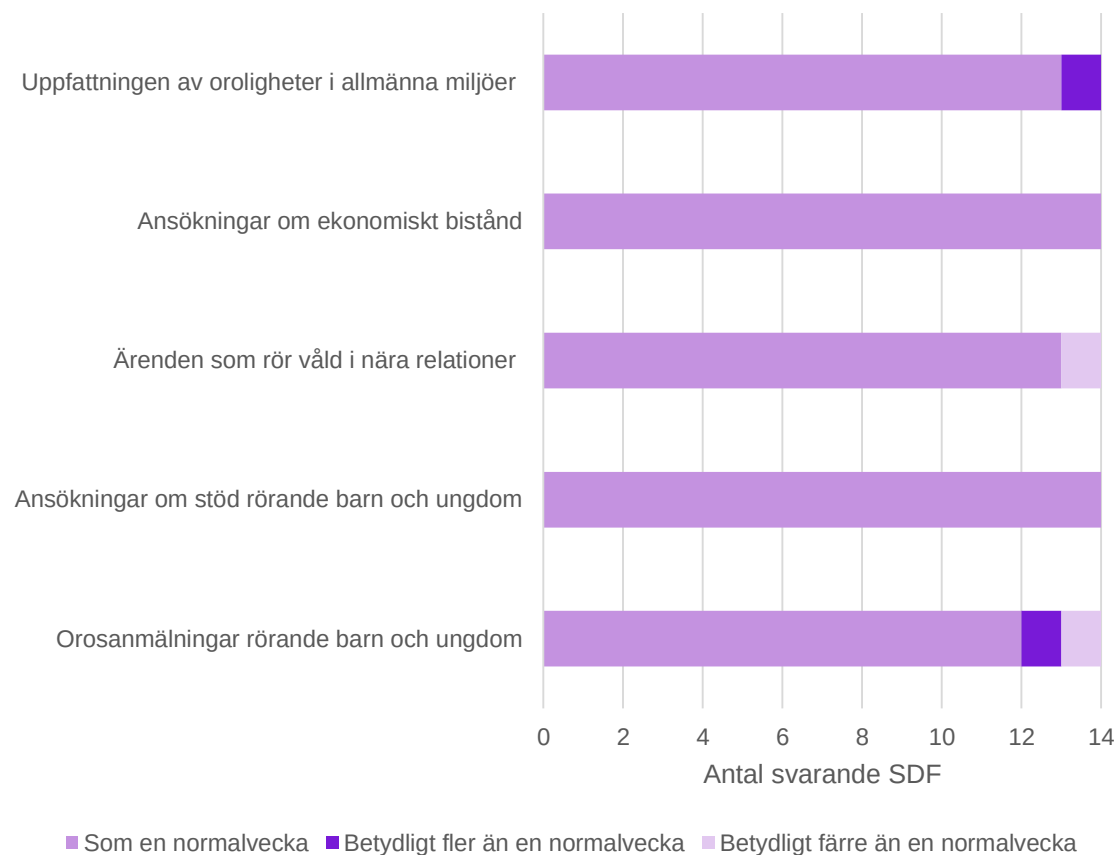
- Det generella läget inom fack- och stadsdelsförvaltningar är fortsatt stabilt.
- Materialtillgången möter till stora delar verksamheternas behov, men flera av de svarande uppger en fortsatt bristfällig tillgång på handskar.
- Bemanningssituationen förbättras generellt. Undantaget är äldreomsorgen där två stadsdelar nu uppger ansträngt läge. Flera upplever en svårighet att bemanna med sjuksköterskor.
- Jämfört med föregående vecka är det inga stadsdelar som uppger en ökning av ansökningar om ekonomiskt bistånd i relation till en normalvecka.

Sociala indikatorer

- De svarande jämför hur nuvarande vecka skiljer sig från en normalvecka när det gäller fem sociala indikatorer.
- En stadsdel ser en minskning och en stadsdel ser en ökning vad gäller orosanmälningar.
- Ingen stadsdel ser en betydande förändring gällande ansökningar om stöd rörande barn och ungdom.
- En stadsdel ser en minskning vad gäller ärenden som rör våld i nära relationer.
- Ingen stadsdel ser en betydande förändring av ansökningar om ekonomiskt bistånd.
- En stadsdel ser en ökning av oroligheter i allmänna miljöer.

Sociala indikatorer vecka 23

NYTT: Stockholms stads lägesbild - Sociala indikatorer och socialtjänstens arbete

- Sedan veckan 17 mäts fem olika sociala indikationer där de svarande jämför hur nuvarande vecka skiljer sig från en normalvecka.
- Sammantaget visar lägesmätningen inte på några större förändringar över tid när det gäller oro för barn och våld i nära relationer. Enstaka veckor har det varit betydligt fler eller betydligt färre anmälningar och ansökningar när det gäller barn och unga.
- Vad det gäller ekonomiskt bistånd har sju stadsdelar sett en betydande ökning av ärenden under flera veckor och ytterligare några har sett en viss ökning framförallt av rådgivande samtal. I den senaste mätningen har dock alla utom en stadsdel rapporterat normalläge igen.
- Konsekvenserna för ekonomiskt bistånd följs på flera sätt och har hittills visat att det finns en viss ökning i ärenden och kostnader.

Socialtjänstens arbete

- I slutet på april öppnade socialrådgivning på telefon som ett tillfälligt komplement till socialrådgivning på nätet. Dit kan medborgare vända sig med allmänna frågor om socialtjänst, t ex om ekonomiskt bistånd.
- Socialtjänstens handläggning och telefonmöten hanteras i många fall hemifrån.
- Interna möten och ärendedragningar sker till stor del via Skype.

Stockholms stads lägesbild - Äldreomsorg och omsorg för andra utsatta grupper

Statistik vecka 23

- Bekräftade fall av covid-19 vid **30 (33) vård- och omsorgsboenden (3 färre sedan föregående vecka)** och **6 (5) servicehus (1 fler sedan föregående vecka)** i Stockholms stad. Det finns totalt 88 vård- och omsorgsboenden och 12 servicehus i staden.
- Totalt är **146 (139) personer, cirka 2,9 %** på vård- och omsorgsboende bekräftat smittade, och **14 (15) personer, cirka 1,5 %** på servicehus. Av de 146 vistas **30** personer på särskilda kortidsenheter för Covid-19. I de flesta fall kommer dessa personer från sjukhus.
- **28 (30)** hemtjänstutförare rapporterar att de har bekräftade fall av covid-19. Det finns 88 (14 i egen regi, 74 privata) utförare, varav 84 har svarat på frågorna.
- **70 (96)** personer (ca 0,5 %) över 65 år med **konstaterad** covid-19 vistas hemma med hemtjänstinsatser.
- **63 (60)** personer (ca 0,5 %) över 65 år med **misstänkt** covid-19 vistas hemma med hemtjänstinsatser.
- **101 (93)** personer över 65 år som normalt har hemtjänst är inlagda på sjukhus med konstaterad covid-19.
- **6 (4)** personer inom LSS grupp- och servicebostäder med **konstaterad** covid-19.
- **12 (8)** personer inom LSS grupp- och servicebostäder med **misstänkt** covid-19.
- LSS-hälsan ansvarar för hälso- och sjukvården i ca 200 bostäder med särskild service. De träffar kontinuerligt 1216 personer med behov inom hälso- och sjukvårdande åtgärder.
- Tillgången till lediga platser för äldre är idag god (460 inom VoB och 21 i servicehus).

Stockholms stads lägesbild - Testning Covid-19

- Det finns en nationell strategi för provtagning som tagits fram av Folkhälsomyndigheten.
- Strategin omfattar **inte** användning av tester för påvisning av antikroppar där provtagning och tolkning av resultat görs av individen själv. Det finns för närvarande inga tester för hemmabruk, så kallade självtester, som lever upp till de krav som ställs i det medicintekniska regelverket och Läkemedelsverket avråder bestämt från användning av sådana produkter av privatpersoner.
- Det finns en tagen prioriteringsordning i Sverige, prioritet 1-4, som ska följas.
- Som stor samhällsaktör med omfattande ansvar för samhällsviktig verksamhet och i egenskap av en av Sveriges största arbetsgivare sätter staden i dagsläget fokus till att på bästa sätt bistå regionen för en effektiv testning för pågående smitta. Staden förstärker även arbetet med hemtester på äldre- och LSS-boenden samt inom hemtjänsten.
- Staden ska även bidra till en minskad smittspridning i samhället samtidigt som bemanningen för stadens verksamheter säkerställs.
- **NYTT:** Regeringen har i veckan aviserat stora satsningar på testning, smittspårning och antikroppstester. Staden följer tillsammans med Region Stockholm utvecklingen och kommer kommunicera internt till de verksamheter som berörs.

Stockholms stads lägesbild – Logistik och resurser

Logistik och resurser – Materiel

- **NYTT:** Länsstyrelsen har skickat ut en enkät för att ta reda på när kommunerna kan vara självförsörjande på skyddsutrustning. Efter intern avstämning i den centrala materialfunktionen kan staden konstatera att behovet beräknas att mötas genom de egna leverantörerna utan stöd från regionen eller socialstyrelsen inom en månad.
- Den centrala funktionen arbetar för att säkra löpande leveranser framåt.
- Verksamheternas kortsiktiga behov av ytdesinfektion bedöms att täckas på kort sikt. Prognosen är att ett stadigt inflöde med veckovisa leveranser startar under nästa vecka.
- Tillgången på handskar är god på kort sikt trots störningar på den internationella marknaden. Fortsatt arbete pågår med att säkra inflödet över tid.
- Staden för löpande dialog med Länsstyrelsen om materialtillgången. Under dessa samtal har flera kommuner i länet konstaterat att de blir allt mer självförsörjande. Vidare konstateras att det stöd som finns att få via regionen och Socialstyrelsen succesivt kommer att övergå till bestå av punktvisa insatser för specifika produkter där en brist kan uppstå, p.g.a. av störningar i leveranskedjor.

Stockholms stads lägesbild

Staden uppmärksammar Stockholms studenter

- Genom bland annat inlägg på sociala medier uppmärksammar staden årets studenter.
- På stadens facebookside finns en film där musikstudenterna på Kungsholmens Gymnasium/Stockholms Musikgymnasium framför den klassiska Studentsången i Blå hallen.

Den 3 juni invigdes årets På Sergels torg

- Staden invigde årets uppläga där besökare kan ta del av intressanta kulturupplevelser under sommarmånaderna.
- Upplevelserna är anpassade utifrån gällande restriktioner och begränsningar.

Stadsdirektörens inriktning för Stockholms stad

1. Begränsa smittspridning, särskilt fokus på riskgrupper
2. Upprätthåll prioriterade verksamheter
3. Ha beredskap för uthållighet och en eskalerande situation
4. Verka för ökad trygghet genom att förstärka myndigheternas budskap

Detta genom

- Fortsatt aktiv samverkan inom staden och med aktörer i länet.
- Aktiv, effektiv och samordnad kommunikation.
- Fortlöpande följa expertmyndigheternas bedömningar och rekommendationer.
- Säkerställa nödvändiga leveranser till prioriterade verksamheter, särskilt personlig skyddsutrustning.
- Säkerställa personalförsörjning i händelse av stor sjukfrånvaro eller långvarig hög belastning.
- Fortsatt fokus på att säkerställa arbetet och utvecklingen av vård- och omsorgsverksamheten.
- Bibehålla beredskap för en eventuell händelseutveckling där hela eller delar av skolor och förskolor behöver stängas.